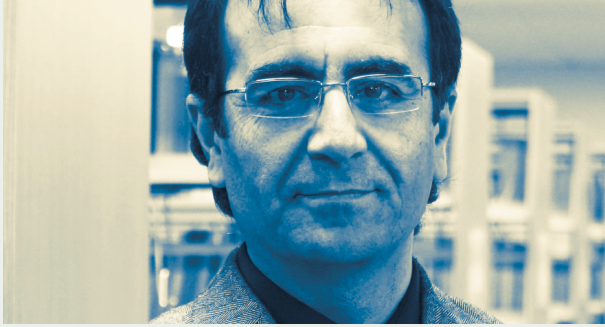

Web sitesi yönetimi ve kullanıcı beklentileri

SÖNMEZ ÇELİK *

Tüm alanlarda elektronik ortama doğru ciddi bir dönüşüm artarak devam ediyor. Günümüzde bilgi daha çok elektronik ortamda üretiliyor ve bilgiye erişim aynı şekilde web siteleri üzerinden gerçekleştiriliyor. Bilginin sunumu için web siteleri farklı tasarım ve teknolojiler kullanılarak oluşturuluyor. Bilginin etkin kullanımı için tasarımının ve dolayısıyla sunumun kullanıcı beklenti ve özelliklerine göre olması gerekiyor. Web sitelerinin temel amacı, sahip olunan içeriğin hedef kitleye etkin bir şekilde sunulmasıdır. Amaca ulaşmak için web siteleri “doğruluk”, “yetkinlik”, “içerik”, “tarafsızlık” ve “güncellik” ilkeleri doğrultusunda yönetilmelidir. Web siteleri kurum, kuruluş ve bireyler tarafından tanıtım, pazarlama, bilgi sunumu vb. gibi amaçlarla yapılıyor. Web sitesi muhatabının “kullanıcı” olduğu ve

dışarıya açılan önemli bir pencere olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Basit, anlaşılabilir bir ara yüzle düzenlenen ve bu özelliğiyle kullanıcıyla etkileşime geçebilen web sitelerine “kullanıcı dostu” web siteleri denir. Web sitesi kullanıcıyı, seyirci, dinleyici ve okuyucudan ayırmak gerekir. Seyirci, sunulanı takip eder, algılar ve değerlendirir. Dinleyici, sese odaklanır ve bu özellik dinleyiciyi seyirciden ayırır. Okuyucu eylemi, seyirci ve dinleyiciye göre farklılık gösterir. Okuyucu için hazırlanan içeriğin sunumu, okuyucunun anlamasını kolaylaştırmalıdır.

Katlanarak artan bilginin sunumu için önemli bir araç olan web sitelerinin kullanıcı sayısı her geçen gün artmaktadır. Kısa videolar, müzikler, beyaz zeminde siyah yazı tercihi gibi bazı izleyici, dinleyici ve okur alışkanlıklarının bir kısmı web sitelerine taşınmıştır. Bunun nedeni, ziyaretçi sadakatinde önemli rol oynayan alışkanlıklar olmasıdır.

Web kullanıcısı, alışkın olduğu davranışların yanı sıra farklı alışkanlık ve davranışlara da sahiptir. Yapılan araştırmalar kullanıcıların yaklaşık %50’sinin doğrudan ürün ya da hizmete ulaşmak, %85’ten fazlasının ürün ya da hizmet hakkındaki bilgileri ana sayfada görmek, %60’tan fazlasının iletişim bilgilerini ana sayfada görmek, %50’den fazlasının web sitesi hakkındaki bilgiye ana sayfadan ulaşmak, %35’ten fazlasının herhangi bir sayfadan ana menüye ulaşmak ve logoya

tıklandığında ana sayfaya ulaşmak istediğini göstermektedir.

Web sitesi kullanıcıları sitede kullanılan renkleri ve görünümü çok önemser. Kitap kapaklarının kitap için etkisi her ne ise, web sitesi açıldığı andan itibaren ortalama üç saniye içindeki etki de aynıdır. Kullanıcı, aradığını sade bir yapı içerisinde ortalama 8-10 saniyelik bir süreçte kolaylıkla bulmak ister. Kullanıcılar karmaşık web sitelerinden kolaylıkla vazgeçtiği gibi bu süreçte başarısız olursa amacına uygun başka web sitesini tercih eder. Bu başarısızlıktan da kendisini değil web sitesini sorumlu tutar.

Kullanıcılar farklı karakteristik özelliğe ve bilgi düzeyine sahiptir. Ayrıca kullanıcıların ön yargılı olmaları da web sitelerinin amacı bakımından önemli bir sorundur. Bu sorun iyi bir tasarımla önemli ölçüde çözülebilir. Web sitelerinde içerik; kısa, her seviyedeki kullanıcı tarafından anlaşılabilir ve uygun bir tasarımla sunulmalıdır. Amaca hizmet edecek bir web sitesi; mümkün olan en az rengin kullanıldığı, sadelik ve estetiğin öne çıktığı, hızlı açılan, farklı cihazlara uyum sağlayan, kolay ulaşılabilir, dinamik, içerik yönetim sistemi ile güncellenen, kullanım kolaylığı sunan ve kullanıcı beklentilerini karşılayan bir yapıda olmalıdır.

* İbn Haldun Üniversitesi Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Daire Başkanı.